

Väylävirasto
Trafikledsverket

Asiantuntijakuuleminen / RIS-direktiivi

Elisa Mikkolainen, osastonjohtaja, vesiväyläosasto, Väylävirasto

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta 03.04.2024

Saimaan vesistöalue (TEN-T)

Saimaan vesistöalueella 1922 kilometriä vesiväyliä:
772 km väyläluokan 2 väyliä
= rahtiliikenteen syväväylät, joilla syväys yli 4,1 m
1150 km väyläluokan 3 väyliä
= uiton ja raakapuukuljetusten matalaväylät, joilla syväys 2,4-4,1 m

Syväväyläverkoston varrella on yhteensä 18 satamaa.

Saimaan vesistöalueelta on yhteys Saimaan kanavan kautta Suomenlahdelle.

Syväväylillä on noin 2300 merenkulun turvalaitetta, joista kiinteitä 950 ja kelluvia 1350.

Vuonna 2023 Saimaalla kuljetettiin rahtia 1,1 miljoonaa tonnia, josta valtaosa oli Saimaan sisäistä raakapuun uittoa alueen metsäteollisuuden tarpeisiin.

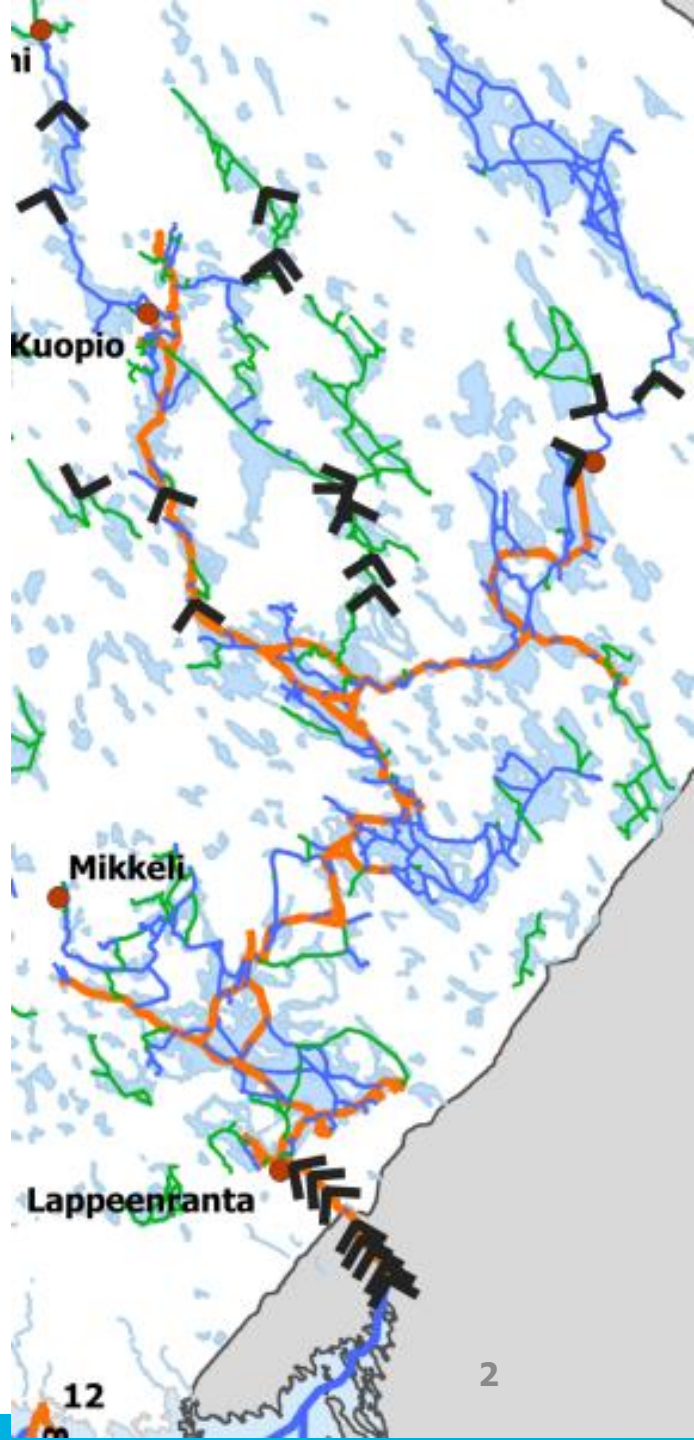

Saimaan vesistöalue vs RIS-direktiivi

- Liikenne hoidetaan merikelpoisilla kauppa-aluksilla
- Suora yhteys merelle ja määräsatamaan ilman lastin siirtoa aluksesta toiseen
- Ei yhteyttä toisen EU-maan sisävesialueeseen
- Sisävesillä noudatetaan IMO:n kansainvälisiä määräyksiä ja merenkulualan unionilainsäädäntöön perustuvia kansallisia säännöksiä
- Liikenteenohjaus-, tiedotus- ja ilmoituspalvelut toteutetaan sisävesillä saman tasoisena kuin merialueilla (kansainvälinen ja kansallinen sääntely)
- Liikennöinti Saimaan vesistöalueella on kausittaista, sulan veden aikana tapahtuvaa liikennöintiä
- Saimaan kaupallisen liikenteen määrä on eurooppalaiseen tasoon verrattuna erittäin vähäinen (Saimaan ennätysvuodet yli 2 milj tonnia vrt Saksan sisävesien kuljetusmäärä yli 160 milj tonnia / vuosi)

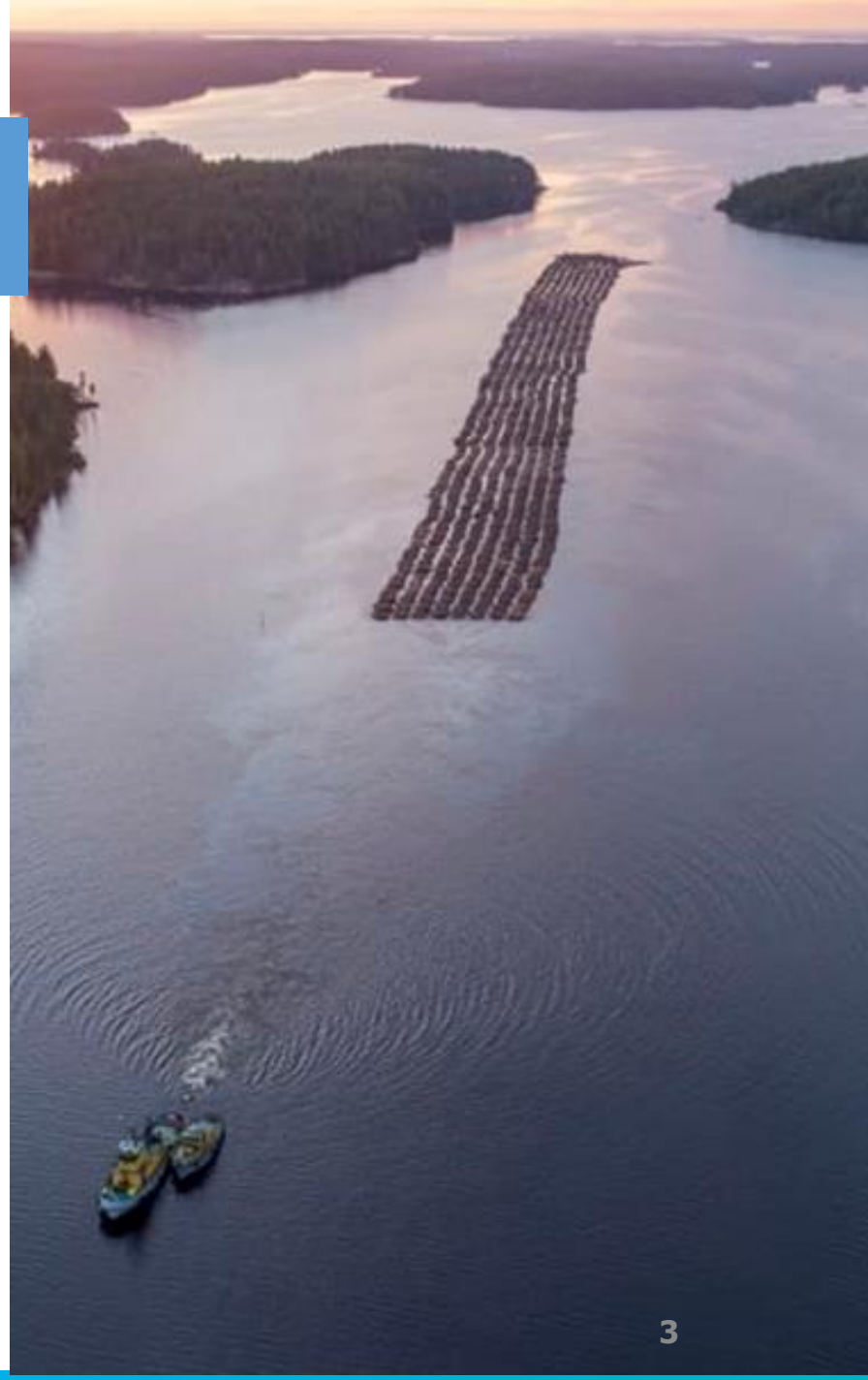

RIS-direktiivin seuraukset Saimaalla

Väylävirasto
Trafikledsverket

- Jokitietopalveluihin liittyvän tiedonsiirtojärjestelmän käyttöönotto vaatisi uuden järjestelmän rakentamista kansallinen tiedonhallintajärjestelmän rinnalle (2025 käyttöön otettava NEMO-järjestelmä täyttää *European Maritime Single Window* – vaatimukset)
  -> ei tarkoituksenmukaista
- Syväväylillä sijaitsevat 2300 turvalaitetta tulisi uusia vastaamaan direktiivin vaatimuksia, samoin valo-opasteet. Yhden turvalaitteen kustannus on noin 1000 eur. Uusiminen veisi useamman vuoden.
  -> ei taloudellista
- Turvalaitteiden uusiminen synnyttäisi Saimaan vesistöalueelle kaksi rinnakkaista viitoitusjärjestelmää (syväväylät kauppa-aluksille vs matalaväylät veneille)
  -> turvallisuusriski
- Vesistöalueelle tulisi rakentaa multimodaaliterminaaleja, vaikka rahtia ei siirretä laivasta toiseen vaan hoidetaan merikelpoisilla aluksilla sisävesiltä merialueille ja määräsatamiin.
  -> ei tarkoituksenmukaista

